Këtë betim e realizoi me obligimin më të madh, dhuroi jetën për lirinë e Kosovës

Vdekja është e bukur,kur i dhurohet lirisë

Halit Coka - Hero i Kosovës

Parathënje

Nuk shkrova me penë por me zemër. Se zemra ime përmban thesarin e ndjenjave të tij. Dhe kur shkruan për një njëri të afërt e shumë të dashur më duket sikur kam dy zemra. Dhe kujtimet që kisha për Halit Cokën, nuk desha t'i mbajë në memorje, t'i kem pronë personale që jetojnë vetëm me mua. Unë kam mallë për Halitin. Mall prej zemre! Dhe malli nuk shuhet me një pikë ujë. Këtë mall ma shuan Z.Sheradin Berisha me botimin e këtyre kujtimeve në portalin "Pashtriku", që është vëndi ku luftoi dhe ra hero në zonën e Dukagjinit.

Jetë e shkurtër plot heroizem

--E prap punon,por i lodhur në shpirtë e në zëmër!...

Dhe prap dëgjon.....Karvanët,përdhunimi dhe masakrimi i Kosovës,arriti kulmin,dhe kulmin ë durimit arriti në shpirtin e zemrën e Halitit...

Punën e ndërpreu,i ktheu shpinën plot urretje,shfrytëzimit nga puna e huaj dhe me zë të fuqishëm tha:

‘”Lamtumirë Greqi!

Ju përshëndes UÇK!

Më prit Kosovë!

Aty më kë”!!....

Vendim ky i heshtur,në zemër të thyer,për atë që dëgjoj,por dhe sekret i ruajtur në fshehtësinë e mendimit të tij,për të mos mbjellur hidhërim dhe pengesë në rrugën ë zbatimit të këtij vëndimi solëm.

“Heroi i Kosovës” Halit Coka (Vullnetar nga Kukësi)

Kombi dhimbjen e këthej në forcë

Nga mërgimi në luftën e Kosovës

Fluturoj lartë në qiellin e kaltër,
Një yll shkëputet nga zemrat tona
U ul mu në mes të Kosovës

Për të rrëzatuar dritë lirie.!.....

Në ato vite kur Shqipëria u hap,vala e mërgimit mori me vehte dhe dëshmorin e ardhshëm të Kosovës,Halit Coka,i cili përfundoj në Greqinë ë lashtë për të punuar e ndihmuar familjen e tij. Ai u ndesh me shumë vështirësi në punë të ndryshme, nga më të vështira.Dashuria për punën,dhë urrejtja për shfrytëzimin e bënte dhe më të palodhur dhe më rezistent.

Pa pritur dëgjon në radio,- Kosova rrezikohet për luftë e genocid.

Ai punon dhe prap dëgjon!...

-Në Kosovë bëhet luftë,uçk po lufton!.....

--Punon dhe prap dëgjon...Kosova digjet në flakë,vriten fëmijë ,burra e gra!...

këmbë e vështirësi.Mendja shkon atje ku pak orë më parë kishte gëzuar e qeshur me njerëzit më të dashur që për këtë moment i duket sikur po i tradhëton se luftës nuk i dihet!?.....

Mënjëhërë një ofshamë del nga shpirti i tij:

--O ju male lamtumirë!!?..

-O Vllezër, motra, prindër e shokë; njerëzit e mi të dashur!? U takofshim në Kosovën e lirë!?

I shoqëruar futet mbrënda me ngadal me atë urtësinë që ai kishte. Befas ndeshet me shikimin zhbirues të komandantit,i cili kërkonte të lexonte diçka në fëtyrën e tij plot shpresë e optimizëm?

Dy shikime, dy duar të shtërnguar fort njëri me tjetrin!...

Të na rrojë Kosova,-Thotë Haliti më zë të fortë e burrëror,plot forcë e entuziazëm!!....

Në ato ditë të ftohta janari shkon në shtëpi,përsheëndetet me mall e përqafimë me të gjithë..Të gëzuar e të qeshur për prezencën e tij në familje dhe këthim shëndosh nga kurbeti.

Po kalojnë orë ,minuta e ditë ,në zemrën e tij,hapeshin plagë kur dëgjonte marrëzirat e shekullit ndaj popullit trim e liridashës të Kosovës trime dhe heroike.I zhytur në mendime ,plot ëndrra e fantazi,u gjend pran prindërve e vllazërisë.Gëzim e plot hare,të gëzuar për mireseardhjen e Halitit në mesin tonë.

Ai me një luftë të mbrendshme, atë natë duhej të përballonte dy të kundërta në mendje e në zëmër!?...

Të qeshte e të gëzonte me njerëzit që e donin aq shume dhe pa rënë në sy bluante mendimin për të shkuar atje ku zbatimi i vëndimit dukej i

vonuar në kohë.Drita doli,një shkëndijë u shkëput nga zemrat tona,fluturoj larg ...larg....!

Atje në Kosovë,ku do të rrezatonte,dritë...dritë..dhe vetëm dritë e shpresë për ato që vuajnë e përdhunohen ,diskretitohen në formën më mizore të paparë në histori.

Dëborë ,shi.....furtunë,...diku më këmbë e diku me makinë,i lodhur e i drobitur,me shpirtë të trazuar,u gjend pran repartit x .

Aty bëhëj regjistrimi dhe hidhej firma për të luftuar për liri të Kosovës ose për të dhënë gjënë më sublimë për këtë popull që përjeton mizorinë më të egër.

Pak minuta e ndajnë Halitin,për realizimin e vendimit të tij sa sublim aq dhe patriotike.Ky

vendim flinte i qetë në zemrën dhe në botën shpirtërore të trazuar.

Hekurat e repartit për këtë moment ndajnë dy botë,plot fantazi,kurajo shpresë ,vetëmohim të gatuar me trimëri!.....Para syve sheh shokët ,të cilët prisnin dhe stërviteshin për tu futur në orët e vona në frontin e luftës,në anën tjetër,

priste me mirënjohje momentin kur ai të firmoste për tu futur në luftë dhe, kënaqësia më e madhe ishte se realizojë vendimin që flinte në zemrën tij .

Momenti erdhi.....Ai thirrej për të marrë miratimin nga komandanti....

Para se të futej në komandë,kthen sytë e shikon ,me vështrim të thellë e zhbirues, ato male të lartë, ato kodra e lugina ku kishte kaluar me

Do të bëhem fli për idealet e këtij populli ,që të hidhet poshtë ajo bajonetë që në barkun e nënës merr dy jëtë.

Duar të shtërnguar fortë....U tundën dy duar!.Para syve u ndërthurën dy jetë, dy botë e më së fundi. Ai,ndodhet në rrjesht,sheh veten me rroba ushtari,me çantë plot fishekë,dhë pushkën në krah ....gati për luftë....U realizua ëndrra që e mundonte prej kohe. Orët kaluan,nata erdhi...Të gjithë në këmbë,gati për marshim në orët e ërrta të natës sapo dielli u fut në horizont.

Një çetë e vogël,por me zemër të madhe mori udhën midis tyre dhe dëshmori i ardhshëm i Kosovës Halit coka. Dëborë,shi e furtunë përkdhelnin trupat plot ngarkesë ,duke udhëtuar atyre maleve, kodrave, pyjeve e

-Nga je ti more djalë që për Kosovë ke kaq malle?--Thot komandanti me zë të qetë e plot mendime.?!!..

Jam nga Arni ,në malësi që në taban kan besë ë burrëri, përgjigjet Haliti shumë i qetë e plot krenari!.

Kam marr vendim të shkoj në luftë ë të ndihmojë ata njerëz që të mos vuajnë më ,të mos derdhin gjak,të mos derdhin lot se dhe ata kanë shpirtë e zemër si unë dhë ti,komandant! Komandanti i habitur nga vendosmëria e këtij djali,në mënyrë të qëtë e i habitur kap stilolapsin dhe shkruan emrin,mbiemrin,datëlindjen e fshatin. Ulë stilolapsin dhe mendon thellë!?...Ngren kokën ngadal,shikon atë fëtyrë,fëtyra plot dritë,që rrëzatonte duke pritur urdhërin për miratim e nisjes drejtë!...

Ai kënaqej,zemra i rrihte fortë,u realizua premtimi i fshehur që tani po del në fushën e mejdanit për tu bë ushtarë i UÇK! !....

Kap më forcë stilolapsin,e shtërngon fortë, e me buzë në gaz nënshkroj vendimin:-"jam ushtarë i uçk,lufta ime do të jëtë e vendosur dëri në obligimin më të madh,për të shembur botën mizore që merr nëpër këmbë mijra njerëz të pafajshëm"!?.....

--Moment kritik në botën e tij shpirtërore.Dora mbeti pezull,kur stilolapsi do hedh firmën.Në majën e këtij lapsi pushojnë dy botë:--Bota ë ngrohtësisë familjare që po perendonte nga pas dhe bota e luftës që po afrohej përfundimi i të cilës nuk dihet!?....E firmos mbi letër,firmos për luftë,firmos për një jetë më të mirë e të lirë të Kosovës...

Ngrihet në këmbë Haliti ,mban drëjtëqëndrim,si një ushtarë i lindur në luftë ,i edukuar në luftë,i formuar në luftë,dhe me krenari i drejtohet komandantit:

- "Ju falemnderit komandant!...Më shëruat plagën më të madhe që nuk arrita ta mjekoj deri tani.Kjo plagë u krijua që kur Kosova u djeg në flakë ,u mbulua me gjak ,u mbyt me lot nga sytë e pa fajshëm.E kam mbajtur të fshehtë e më ka munduar shumë deri tani që mora liçencën e luftës....për tu bë ushtarë i uçk,hodha firmën për të matur luftën time me fitoren e popullit kosovar".

Hodha firmën për ty Kosovë e ndoshta!? ...fli do bëhem!

tyre u vriten nëna ,baba,vëlla e motër!?.....Habi ,heshtje...!

Është thirrja e njerëzve që varrosen të gjallë në varreza masive!?.....

Mendova:--Si mund të çlirohem nga kjo zemër e thyer plot brenga!?.

Nga thellësia e zemrës buron urimi:

-Ju lumtë pushka o vllezër të uçk!....

Së shpejti do të zhduket hija e zezë e kësajë kuçedre të tërbuar!?...Kështu mendonte në kohët më të errta që kalonte Kosova,Halit Coka .

Këtë brengë të mallkuar e hoqi,vetëm kur lëshojë mbi krah pushkën e gjatë dhe luftën filloj me egërsinë e urrejtjes,për bishën që terrorizonte njerëzit e pafajshëm !?....Kosovën martire.

greminave, plot errësirë e në një vend të pashkëlur. Me duar shtërngonin armën duke qënë vigjilënt ndaj çdo të papritur. Lodhja e madhe mes stuhive e dëborë,errësirë e plote i shoqëronte kudo.Gjatë këtyre vendeve,tepër të thepisura,dhe në rrezikshmëri të plotë.

Vrullin dhe vendosmërinë e Halitit gjatë maleve e rrugëve të vështira e ndriçonte, duke bërë natën dritë,flaka e pushkës që do të shpalosej ndaj çdo të papritur sa do e vështirë që të jëtë...do shpalosej ndaj egërsisë që bën një mizori të paparë në historinë ë popujve...

Pra ëndrra u realizua,brenga u shërua,lufta filloi.

Në ditët plot luftë ,në radhët e uçk u shtua dhe një pushkë...

U shtua dhe një ideal,plot patriotizëm,plot kurajo vendosmëri, për tu bërë barrikadë e pakapërcyeshme!

Në këto kushte sa të vështira,plot lodhje,në shi e furtunë,marshonin të qëtë e plot vigjilencë çeta e vogël,por me zemër të madhe...

Tre rreziqe ndodhin përballë tyre,moti i ftohtë,fushat e minuara dhe prita që i prisnin forcat para militare.Vendosmëria,durimi dhe vigjilenca bëri që ato së shpejti të ishin pran destinacionit ku i priste me krahhapur e terë Kosova!....

Furishëm unë them këto mendime që burojnë nga zemrat e trimave:

“Çeta e vogël me pak vetë

Shkon në luftë shumë e qetë,

Këto petrita,djem të ri

Halit coka u ka pri!

Me krah hapur ,të prêt Kosova

Djal i Arnit Halit Coka!

T’ prêt Kosova e gjakosur

Trup e shpirtë e sakatosur”.

Brëngë në shpirt e zemër

Një brengë e fortë më shtërngon në zemër.!

Është brënga e vuajtjes e mjerimit që përjeton Kosova një gjymtyrë e shkëputur nga trupi ynë, Shqipëria...

Brenga që më mundon është terri si nata!...Është dita plot mjergull që s’lejon rrezet e diellit të ngrohin këtë tokë të vuajtur Kosovare!.....

Ajo që më mundon,është flaka e shtëpive që digjen!.Është drithërima e fëmijve që, në sytë e

këmbëzën e pushkës që këndon vendçe mbi padrejtësitë!.....

Urrejtja ndaj atyre që dogjën shtëpi,vranë njerëz fëmijë ,burra ,gra të bën më të fortë së asnjë herë!?.....

Urrejtja të bën dritë për të parë në fushën e luftës,thoshte Haliti!?....Dashuria për liri gërshetohet me urrejtjen dhe nxjerrin në finale fitoren!?....E kështu kur milicët tureshin me sy të zgurdulluar,urrejta përcolli ngadalë në zëmrën e tij plumbin plot zjarr!?....Këto mendime në formë dialogu buronin si rezultat i debatit mes mendimeve të mija dhe ato të Halit Cokës,të realizuar në kushte pushimi me shokët dhe bashkëluftëtarët e luftës në Kosovë !?.....

Dialog me shokë lufte

Ushtari i UÇK

Ishte një shkëndijë që u shkëput nga zjarri në vatër e kaloj nëpër oxhakun tonë !.. E sulet për liri...Në luftë me vetëmohim...

Haliti,ushtarë i uçk,ishte njeriu më fatzi që luftoi për tu bërë njeriu më fatbardhë.

Haliti,ushtar dhe epror i uçk, ishte njeriu që hodhi prangat ,hodhi pushkën mbi krah dhe u fut në luftë për tu bërë Ylli i lirisë,!?.....

Fluturoj si shqiponjë ndër male, u ul në zemër të Kosovës dhe lëshoj fuqishëm zërin:

--‘’Së bashku me ju do të hedhim në greminë fantazmën që prodhoj këtë tragjedi sa të egër aq dhe të rëndë.

Rroftë Kosova!Lartë liria!!....

Je i gjallë në zemrën time

Mbushem me krenari ,kur të shoh të veshur e të ngjeshur me atë armë i dashur hero!?....

Të shikoj ballin tënd, –Balli yt plot dritë.

Të shikojë sytë , --Sytë e tu plot zjarr.

Të dëgjoj fjalën, -Fjala jote plumb dhe dora jote shpatë!?.....

Më gufon zemra të pija ujë në ato burimë ku ke pirë ti në ato ditë të vështira të luftës,-o hero ynë!?....Më dëshiron zemra të shkelja ato vende ku ju zinit pritë dhe pushka jote t'ia thoshte këngës!?...Përpara rrebeshit qëndrove si mal që nuk tundet as nga era dhe as nga furtunat galopante!?.....

Përball tankut u bëre shkëmb!...

E shkele tankun më këmbë dhe u shëndrrove në ylbër,për të lëshuar përherë mbi tokën Arbërore reflekset e heroizmit!.....

Trimëria e heroizmi të shëndrroj në ushtarë të përjetshëm!.....

Me pushkën shtërnguar mbi gjoksin tuaj barrikadë.!?.....

Zemra ime nesër nuk është,vepra juaj jeton në shekuj.

Dialog më vehten

I tretur në mendime të thella ku ngjarjet rrokulliseshin, në mendjen time si retë që i trazon era në një ditë plot stuhi.....i thash vehtes:--"Jo,...jo nuk duhet forca e traktorit për të shkrehur pushkën ndaj një armiku sa të rrezikshëm aq dhe të urryer që kërkon të përpijë të gjallët"!?....

Urrejtja për atë që tenton të rrëmbejë jetë njerëzish,të jep forcë ,të ngushllon dhe të bën mal për të shembur male,e jo më për të tërhequr

trim i paparë. Sa herë dilnin në luftë kishin dëshirë ta kishim në krah,si në sulm apo në pritë.. Ai çan nëpërmjet plumbave si rrebesh ,si një rrebesh!...Gjithëkush nga Kosovarët i vinin gishtin kokës mendonin thellë dhe diskutonin duke thënë:

----''Kur ushtari dhe eprori i ardhur vullnetarë nga Shqipëria,po vëtësakrifikohët në beteja e luftra të pa shëmbullt,për ta parë Kosovën të lirë,ne bijtë e Kosovës do ta nderojmë si vullnetar ,do ta mbështesim në beteja dhe do ta kemi burim frymëzimi në luftra të tjera!...

Haliti është njeriu më i mirë dhe trimi më i madh në luftën tonë.

Djali nga Shqipëria

Shumë gra e fëmijë rrinin në qiellin e hapur në rrugë,në fushë,në kodër apo në pyje plot lagështi.

Halit ,-"Kur e ke pa vehten më ngushtë"?

-E pyeti një nga shokët në një natë plot errësirë e të ftohtë në një shtëpi përdhese që pritej të kalonin natën për tu hedhur në luftë ditën që do të vinte.

Ai ngadalë,duke mbajtur në njërën dorë një urë zjarri dhe duke përpushur hirin tha:--Në momentin kur midis dashurisë prindërore dhë dashurisë për atdhe,triumfoj ajo e dyta!...

Këtë vlerësim e bëjnë të rrallë dhe të rrallë jemi ne këtu që luftojmë me motin dhe me armikun të tërbuar!?...

-Më ngushtë e kam pa vehten kur, shoku në krah mbeti i vrarë dhe plumbat e breshëria e predhave më pengonte ta ndihmoja ,për ta nxjerr nga transheja dhe,mbi të gjtha duhej të mbroja trupin e tij dhe të shokëve të tjerë që hapnin

zjarrë pa pushim në gjoksin tim dhe me pushkën e gjatë !.....

-Kur një copë predhë shkatërroj qytën e pushkës shtërnguar fortë mbi gjoks!...-

-Mu duk vehtja si një njëri pa këmbë ,pa duar dhe i tepërt në këtë llogore ku shuheshin jëtë dhe vetëm jetë!?.....----Kulmi i trimërisë ishte atëherë kur tanket e tërbuar villnin vrerë e turreshin për të na shtypur pa mëshirë,një predhë e hudhur nga dora ime shkatërroj tre tanke,dogji tre ekipe njëherësh dhe mbrojti dhjetra jetë në transhe !..

Epror shembullor

Ndjehesha i lumtur kur dëgjoja nga goja e bashkëluftëtarëve dhe shokëve të një llogorje me heroin e Kosovës Halit Coka!?....Gjithëkush ishte

i lumtur kur shikonte atë djalosh që rrinte pak si i heshtur dhe në mendime të thella...

--Ai është nga Shqipëria,bisedonin kosovarët njëri me tjetrin. E kalon jetën në llogore bashkë me ne ...

...Ërdhi vullnetarë nga Shqipëria,trim ,i urtë e i vendosur...Ai e nuhaste nga larg rrezikun që vinte nga frontet e luftës,-- thonin ato....

Përdorë çdo lloj arme e çdo lloj mine apo granate ,mjeshtër në teknikë ,mjeshtër e trim në vëprim,-thonin njëri tjetrit me zë të ultë ë plot optimizëm...

Nuk janë të lehta ato punë, ishin shumë të rënda sepse jeta dhe vdekja qëndronin shumë afër njëri tjetrit dhe rrethonin gjithëkund djalin e ri vullnetar nga Shqipëria..Të gjithë bisedonin njëri më tjetrin :---Ai ,Haliti,është njeri i rrallë,

---"Ushtarët e uçk janë Mic Sokolat e ditëvë tona,janë ata që shembën masakrën me heroizëm të paparë!...

Heroizmin e tyre do ta përjetojë në këngën me çifteli"—gjithë brezat që do vijnë në shekuj të mëvonshëm!...

Haliti kishte një zemër si gjithë të tjerët,por në luftë atij iu deshën disa zëmra:

-Një zemër për të dashur atdhenë,shqipërinë.

-Një zemër për të mbrojtur vehten....

-Një zemër për të mbrojtur shokët ...

-E një zemër që del nga gjoksi,para tankut!...

Ta dish se ç'është pushka

-Kush e di së ç'është plaga e plumbit!?

Kush e di ç'është fishkëllima rrëshqitse e flakës së grykës së murtajës!?....

Binte shi.... Ata aty në ato vende plot ujë e rrebesh.Binte borë,....Ata aty ,të zhytur në vuajtje e mjerim plot dhimbje!?...

Binte breshër..Ata aty,sikur dh**e** prej diamanti të ishin do të shkriheshin e jeta të fundosej!?...

--Milicët suleshin me automatik në gjoks..e tentonin t'i vrisnin e masakronin....-Suleshin me thika në dorë për të marrë jetë të pafajshme të fëmijve që nuk din çfarë po ndodh para vdekjes!?.....

-U sollën që të hapin shteg...

Po nga goja e Halitit dëgjohet thirrja:--"Ndal beg se ka hndek"!?...

Me pushkë në dorë pritën në shteg vrasësit dhe më furi shkatërrohen e bien në gremina....

E vrasës të tjërë goditën në lartësi me pushkë e topa.Përleshej në këto lartësi jeta me vdekjen.Në

këtë çast iu desh llogores edhe një zë i furishëm!... Një pushkë më shumë!?..

Është zëri dhe pushka e Halit Cokës,djalë nga luma e kuqe!...I cili nëpër tym e flakë erdhi dhe shkrehu një pushkë,lëshoj një zë:-"Ja erdha",erdha dhe po dëgjohej krisma, është krisma e pushkës sime, është zëri i Kuksianëve!

Është sinjali i lirisë !?

Mic Sokolat e ditëve tona

Atëherë kur në Kosovë bëhëj luftë vriteshin jo vëtëm burra që shkonin në luftë ,por dhe!.....

--Prdhat të shkurtonin e thyenin këmbë burrash,fëmijësh ,grash e pleqësh...!?

--Plumbat kishin shkurtuar dorë e nxjerr sy të pafajshëm!?

---Prindërve iu vranë fëmijtë e fëmijve u vranë prindërit..

--Vendi mbushur me vorreza masive. Masakër!...legjendë!....

Mendja më vajti te Mic Sokoli e kënga e tij :

"Mic Sokolin se vrau reja
Se vrau reja se vrau moti
E vrau Dervish Pasha
Me gjyle topi".

Këto masakra nuk u bën në kohën e Micit, e ai i vuri gjoksin topit!..

-Përballë kësaj masakre,të pa parë gjoksin tankut ia vurën ushtarët e uçk ,ia vuri dhe trimi Halit Coka!?.....

Prandaj me mendje të qartë e me plot bindje them:

Papritur më duket sikur ai erdhi dhe qëndroi para meje,u këthye në ëngjull dhe më tha:

-"Erdha të gëzojmë së bashku këtë festë të madhe"..

Erdha të fuqizojmë hapin tuaj në këtë parakalim festiv që e stolisëm me gjakun tonë!

-Erdha t'iu sjell gëzim në buzët tuaja!....

Erdha të shikoj në këtë gëzim të madh,dritën ë lirisë!..

-Të shikoj e të gëzojmë festën e pavarsisë!!..

_Erdha të festojmë ditën më të bukur e të madhe obligimin tim më të madh!.....— Rëbublika e Kosovës!...E Ai, duket sikur u larguan duke marr me vete buzëqeshjen!...

Pa nga afër pavdekshmërinë në zemrat tona

e më së fundi me krenari Ai, deshi të thotë:

Dihet që të dridhurat e flakës së pushkës ,flaka e murtajës , krisma e topit është përshëndetja e vdekjes që ndodhej shumë afër tyre!?...

Kush e di ç'është zhurma e tmerrshme dhe uturima e tankeve!?.....

Por as pushka ,as topi dhe as tanket nuk mund ta shuajnë kurrë fkakën e pushkës tuaj ,o trima të uçk,!.....

As kurrë ,o trim i rrallë Halit Coka që me mjeshtëri e guxim e përdorë atë armë .

Krisma e armës suaj është dritë për gjithë rininë Kosovare!.....

Për mbarë ata që e dinë se ç'është atdheu, ç'është pushtuesi, që të vjen në vatër dhe të nxjerr në rrugë për të mos u këthyer më në shtëpinë tënde!?...,,

Ja pra ç'është trimëria ! ?..

Ç'është lufta?Jane ata që jetën e dhënë në luftë e quajnë ditëlindje në kohë paqe!?.....

Ë pra! ..-lart trimëria juaj Halit coka!.....

Lart lavdia!...-Jote në shekuj!..

Heroizmi juaj plot krenari e plot lavdi!?...

Arni i vogël,trima të rrallë

"Djemtë e Arnit plot energji
E kan shkruar me grykë të pushkës
Në fushë t' mejdanit,në front të lufës"!...

Tre djem të ri ,tre sokola me armë në dorë u futën në luftën e madhe që kërkonte burra të fortë ,atdhetarë të flaktë,njerëz e patriot .E pra nga Arni i lartë u shkëputën nga zemrat tona dhe u futën në luftën legjendare të Kosovës për t'i dhuruar asaj lirinë shumë të dashur dhe të rrëmbyer nga njerëz dhe shtete të pa shpirtë!....

Arni është vendi ku fluturuan visarët e lirisë dhe shkrehën pushkën e dytë në Kosovë pas asaj pushke që dha sinjalin e parë për lirinë e saj!...

-Adem Jasharit!!!???

-Arni mbetet vendi, ku pati folenë trimëria!

-Arni është vendi, ku pati burimin patriotizmi!

-Arni vendi ku, në shekuj do të mbetet vend me histori me nder e plot lavdi!....

Prandaj lavdi Halit coka!

Lavdi Imer coka!

Lavdi Sami Coka!

Për ju jemi krenar,dhe krenaria jonë do të shëndrisë në zemrat e brezave të Arnit,të Kukësit dhe të tanë Shqipërisë!..

Pavarësia e Kosovës

Mendoja gjatë!? ... mendja më shkonte te ai dëshmori i Kosovës!.....

-Përse nuk më hapet goja ,gjuha më ka ngrirë!.....

Nga fjalët dëgjoj vetëm trimëri ,por dhe dhimbje!...

E përcolla dhimbjen ,putha trimërinë dhe i thash mendjes:

-"Trimëria e ka folenë këtu!..

-Lavdia e ka burimin këtu!...

-Këtu shëndrit liria!...

U mrekullova,mora forcë!...dhe....

Hodha nga nga pas gjithëçka të dhimbëshme!

Mora një tufë lule,i putha fortë dhe i vendosa mbi varre!...U ktheva rëndë! .... Rëndë!....Sikur mbi supe rëndonte një botë e tërë!?

Trupi im shkonte përpara,koka mbeti nga pas,sytë shikonin prapa!....deri sa lapidari u zhduk në horizont!....Së bashku me ëndërrat e mia plot optimiste dhe plot Shpresë!

-"Largohëm i qetë,të rroni ju për të na ruajtur pavdekësinë tonë"!..

Ë prap me kokën pas ,thot përsëri:Jam roja juaj i dashur atdhe dhe në rast së kush ju ngacmon ,do ngrihem nga varri e përsëri në luftë e në krah më ke!.....Qëndroni të qetë se ne jemi roja juaj, jemi fitorja juaj e nga pavdekësia jonë ,do merrni frymë lirisht ju dhe gjithë Kosova e gjithë Shqipëria"!..

--Dhe i qetë.....u largua në pavekësi!!....

LAPIDARI

Duke kaluar në Gllogjan atje ku u bë luftë e madhe....Aty ra për të mos vdekur kurrë heroi Halit Coka,pashë një lapidar sa të lartë e të bukur që shëndriste në lartësi...

Mendja më shkoj menjëherë në horizont dhe pyeta vehten:

-Ç'është ky lapidar?!...

Dëshmorët më një herë më thanë:

"-Është krenaria jonë që e ndërtuam me kurmin e trupit tonë!....

Lart zemrat o heronjë!

-E ngritëm me gjakun tonë!.. .. -Lart zemrat tuaja!!

-Nga lartësia e lapidarit ndjen frymëmarrjen e gjithë Kosova!...-Nga bukuria e lapidarit është ofshama e popullit!....

-Nga emrat e shkruar në të janë zemrat e nënave,baballarëve ,vllëzërve dhe motrave të tyre që ndjejnë dhimbjen që nuk i kanë pranë zemrave tyre,po janë krenar dhe kjo krenari shkëlqen deri në qiell të lartë e në thellësinë e shekujve.Për ata që fituan luftën dhe shkruan historinë me gjakun e tyre!...

Ata thonë :__"Do te endemi maleve e fushave,në tërë Kosovën,atje ku dhame jetën!...Perherë do endemi dhe do të jemi me ju,...rojet tuaja,mburojë e barrikadë e pakapërcyeshme e gjithë Kosovës!.....

E në mesin e tyre shëndrit dhe është më tepër se krenar njeriu ynë më i nderuar Halit Coka!....

Mes trimave Kosovarë

Qëndroi i heshtur ,e me dhimbje të thellë pran varrit të Halitit!... Kisha dëshirë të dëgjoja krismat e pushkës së tij që këndonte këtyre anëve!...Ajo iku !?.... U shua ka hërë!..

-Dua të dëgjoj për trimëritë e heroizmin e tij,në këto fusha e këto vende!...Këto i shoh në lapidarin madhështorë.

-Dua të flas ,por nuk mundem!...

E ky burrë i habitur nga përgjigja burrërore e këtij djali sa i ri dhe sa trim ishte ky djal.

Ai u habit për vendosmërinë,mençurinë e patriotizmin e pafund të tij.Merr rrugën ngadalë,i zhytur në mendime të thëlla,sa krenar për përgjigjen ashtu dhe pse i bëri një pyetje të tillë një djali vullnetar,trim e i vendosur për padrejtësinë që i bëhet popullit martir të Kosovës.

MENÇURI PASTRIOTIKE

Sa po përfundonte lufta ,Haliti mendonte më thellë për tu përgatitur për ditën tjetër ku luftimet çdo ditë e më tepër bëheshin më të vështira e më të përgjakshme.Doli nga pozicioni dhe u nis drejtë fushës së gjerë e mbuluar me gëzhoja ,me mina të plasur dhe të paplasur,për të

Prandaj nga zemra e shpirti të thëm:

-"I lehtë qoftë dheu që të mban në gjirin e tij"!..

SOT E NESËR

Sot erdha në Kosovë që, të shikoj fëmijë të gëzuar me lule në duar.-Shoh fusha të gjëra plot grurë të shëndetshme që dikur ishin të mbuluar me granata e mina vdekjeprurëse!...

_Shoh njerëz të gëzuar,shtëpi të bukura dhe male të shëndërruar në bukuri!..

Gëzohem e zemra me bëhet mal që nuk dëgjoj lajme jo të tmerrshme e plot dhimbje.

Kënaqem kur nuk shoh shtëpi të djegura e varre masive që dikur rrënonin zemra e mendje .

Shoh flladin e lirisë që bëhet i plotfuqishëm kudo në Kosovë. E pra në themelet e tyre qëndron gjaku i kuq i trimave me permasa legjëndare.

E sot gjithëkush është i gëzuar dhe i lumtur që në Kosovë lindi dielli, që ngroh zemrat e tërë popullit e rinisë Kosovare.

Në këtë diell bën dritë dhe pushka jote Halit Coka!...

Dhe gjaku juaj o patriot.

Dhe ideali juaj o atdhetar shembullor!

Në llogore barrikadë

Aty në Maznik ku luftimet bëheshin përditë e më të forta e më të tmershme,Haliti kishte bërë një pozicion të fortë e teknikishtë një llogore e përshtatur sipas luftës që bëhëj çdo ditë e më e rrezikshme.

Çdo ditë skuadra e Tij ndodhej më afër vdekjes por,çdo ditë më optimistë së kurrë për fitore në këtë luftë të përgjakshme.

Një ditë prej ditësh ishte afruar një burrë i moshuar dhe duke iu afruar Halitit e duke bisëduar më të për probleme nga më të ndryshme.

Në mes të tjerave ai e pyeti Halitin:_-"Pse, o Halit e ke bërë këtë pozicion kaq të fortë e të përshtatshëm për luftë"?--Haliti më gjakftohtësi, i buzëqeshur i përgjigjet:

-"Mua më quajnë Halit Coka,jam vullnetar në këtë luftë,për lirinë e Kosovës.Nuk do të kthehem i gjallë në vendin tim pa fituar lirinë kjo Kosovë e përgjakur.

Pandaj ky pozicion do të jetë vendi ku do burojë liria e Kosovës dhe unë do të jem krenar kur do marshoj bulevardit të Prishtinës me flamurin e fitores në dorë"!?....

punoj dhe jetoi i ati i tij ,Riza Coka,mjeshtër i punës dhe i zanatit,novator i shkëlqyer,punëtorë i palodhur.

Ishte fat i madh për Halitin pasi moshën më të mirë dhe kritike për jetën e kaloi në qytetin e Shkodrës,vend dhe djepi i kulturës shqiptare. Ai jo vetëm mori arsimin bazë në këtë qytet,por dhe u edukua me një kulturë të gjërë qytetare. Ai u formua si djal i mrekullueshëm,i urtë i sjellshëm me këdo,i dashur me të gjithë.

Një nga vetitë e tij më të spikatura ishte se ai punoi dhë luftoj për tu bërë njeri i ditur, njohuri të cilat i merrte nëpërmjet leximit në vijushmëri dhe sistematikishtë.Ai kishte dëshirë të lexonte ato libra që flisnin për trimëri,siç ishin këngët për kreshnikët,apo vepra të tjera plot trimëri.

parë terrenin për luftrat që do zhvilloheshin të nesërmen.

Ai me pushkë në krah e shumë vigjilent për ndonjë sulm befasues,ecte në fushën e gjërë.

Pa pritur,Ai dëgjon një zë tepër te lartë e befasues!..

O ushtar,thirri ai.

-"Pse u fute në arën dhe po më prish barin që më duhet për lopën"?!...

Haliti i habitur merr drejtqëndrim, shikon sa lartë anash dhe duket ai burrë diku aty afër.

Merr frymë thellë,qëndron drejtë në këmbë dhe i përgjigjet:

-"O axh !...

Mos u mërzit shumë për barin që shkelin këmbët e mia,pasi në thembrën e kësaj këpuce flen liria jote.E këtë tokë të mbuluar me barë ,do ta vadis

me gjakun tim rinor,dhe ka për të prodhuar kaq shumë barë që do të hajë edhe lopa edhe ju i nderuar burrë e trim kosovar"..

Ai mbeti pa zë dhe i ofenduar nga përgjigja e mençur dhe më një sarkazëm klasike.

Më falni,thot Kosovari,mirë ma bëre se më foli gjuha para mendjes. E Haliti vazhdon rrugën në drejtimin e tij dhe ai mbetet duke menduar thellë.

Eh!... paska dhe djem të tillë Shqipëria!...

MESAZHE NGA FRONTI I LUFTËS

Është tepër mallëngjyese dhe shumë krenare,që të udhëtosh për të shkuar në vendlindjen e deshmorit të Kosovës,Halit Coka.Rrugë e gjatë që gjarpëron në ato lugina të thella e plot pyje me lisa të gjatë e të hollë,ma male të lartë e plot pyje të mrekullushme.Ai lindi në këtë fshat më 25

korrik 1974.Fshat i cili shtrihet në rrëzë malit të Zepës dhe duket tamam si një fole dallëndyshje.

Në këtë fshat kanë jetuar e punuar në kushte të vështira,mes dëborës e stuhive ,me tokë të paktë e pak prodhuese.

Në këtë vend kan lulëzuar në shekuj vetitë më burrërore të një malësori tipik.Është shquar gjithëmonë për trimëri ndaj çdo pushtuesi, besnikërinë e madhe e të pa tundër,mikpritjen e bujarinë shembullore.Në mungesë të shkollavë dhomat Arnore, kan qënë vendi ku u muarën kulturë e dituri e u kultivua zgjuarësia.Në këto dhoma u muar dhe u edukua atdhetaria e patriotizmi shëmbullor.

Në një ambjent të tillë lindi Halit Coka,ku pati fillimin e jetës së tij.Ai largohet nga ky fshat për të jetuar në disa qytete të vendit tonë, pasi atje

Një formim të gjërë e mori nëpërmjet traditave të mrekullueshme të Shkodrës, u pais me një humor të mrekullueshëm shkodran, që trasmetoheshin brez pas brezi prej tyre dhe kishin vlera të mëdha educative.

Shpeshherë ai shkruante dhe fliste me pasion të madh:-"Populli ynë i mrekullueshëm,pasi dhe në kohën kur nuk kishte shtet, pushtohej e shkatërrohej, ruajti në zemër e në mendje traditat më të mira që iu deshën popullit për të mbijetuar si, trimëria,atdhetaria e patriotizmi.

Çdo gjë u ruajt në mendje e në zemër të popullit tonë ,të cilën e trasmetoi brez pas brezi pasi nuk mund ta shkruante dot sepse vrastarët e armiqtë i djegnin pa lindur akoma".

E pra ky popull dhe paraardhësit tanë kanë qënë të mrekullueshëm e ta pamposhtur sepse na

Pra qëndron mbi dashurinë për nënën,mbi dashurinë për babën, mbi dashurinë vllazërore e miqësore". Këto fjalë filozofike që buronin nga goja e tij,që përmbanin trimëri e vetëmohim,ndiznin zemrat e i hidhnin në sulm trimat dhe bashkëluftëtarët në betejat më të përgjakshm.

O vllezërit e mi,thoshte Haliti,perandorët hoqën nga fronti një duzinë mbretër , të fortë e të fuqishëm, por do të zhgënjehen kur nuk mposhtin dot një grusht shqiptarësh si puna jonë,

që luftojmë për atdhe,për të mbrojtur jetë të pa fajshme,të sulmuar nga armiqtë më të egër e të pa shpirtë.

Serbët nuk lanë gjë pa bërë kundrejtë fatzijve Kosovarë.Forca mposht gjitheçka.Kosovarët

dhuruan ne trashgushmërinë gojore, nëpërmjet të cilave mësuam atdheun,guximin, trimërinë dhe ndershmërinë kombëtare, të cilat të paktë kombe e kanë.

Shpirtin e flijimit për të ruajtur Atdhenë,lirinë e traditat tona sa të bukura dhe madhështore.

Do kisha dëshirë të kisha lindur në ato kohëra,kur burrat prodhuan burrërinë,kur trimat dhanë trimëri në mbrojtjen e vendit tonë sa të dashur dhe të mrekullueshëm,thoshte Haliti, në bisedat e ngrohta që ai bënte me shokët dhe bashkmoshatarët e tij.

Jo larg në kohë,iu krijuan kushtet për të cilat ai ëndërronte.Të provoj burrërinë pa u burrëruar. Të trimëroj pa u afirmue në moshën që duhej të reflektonte këtë.Mori rrugën plot sakrifica,në shi e dëborë ,në stuhi e furtuna dhe më në fund u

gjend në rrjeshtat e ushtrisë së uçk,dhe u bë luftëtari më aktiv,më i pamposhtur,më trimi,për t'i dal zot popullit vëlla të Kosovës,që masakrohej,përdhunohej digjej e shkrumohej dhe aq më këq largimi nga trojet e veta etnike.

Shpsh në frontet e luftës ,Ai thoshte fuqishëm më zë të lartë:

"Në qoftë së kan uri ,le të vijnë e të han gjoksin tim,të nxjerrin zemrën time që nuk shuhet kurrë. Askujt të mos i shkoi në mendje se unë do të hap rrugë.

Kurrë nuk do të zbrapsem që të pranoj robërinë,për të shpëtuar jetën time.

Jetën e dua shumë ,si gjithëkush tjetër,por dashuria për të vërtetën triumfon mbi të gjitha dashuritë.

plot bukuri,që ruanin vështrim të thellë,të gjallë e depërtues,plot rini e gjallëri,të frymëzonte të jepte respekt,me kë qëndronte e kuvendonte sado pak.

Ai,të impononte nderim e konsideratë pa dallim moshe,ideje feje e rrace.

Shquhej për fisnikëri e sjellje shembullore. Gjatë kohës që ai jetoi e punij si mërgimtarë në Greqinë largët, shquhej për punë të ndershme e voluminoze,për të siguruar të ardhura për familjen e për vehte.Natyra i kishtë dhënë një zgjuarësi të rrallë,një mendje të shëndosh e të hollë,kishtë një gjykim dhe një arsyetim të thellë duke dhënë mendime të vlefshme për këdo dhë kurdoherë.Ai kishte zemër të madhe e të ndjeshme ndaj çdo vlere positive apo negative qoftë ajo.

edhe pse u larguan,flamurin e morën me vehte,e sa herë kërciste pushka ai valvitej dhe rrezatonte shpresë dhe vetëm shpresë,vazhdonte Ai. Mendja e ndritur e Halit Cokës, shfaqte përveç,trimërisë,urtësisë,kishte nevojë për ushqim,të cilin e merrte,nëpërmjet përvojës në luftë,nëpërmjet lëximit që ai lexonte dhe në frontin ë luftës.

Fantazia e tij poetike kalontë kufijtë e diturisë,duke e parë botën shumë larg në kohë e hapësirë si dhe zhvillimet filozofike.

I pëlqente të lexonte libra që bënin fjalë për trimëritë,për heroizmat të cilët i nxisnin dhe i ushqenin entuziazmin e tij në luftë plot arritje.

Ai,dhe në kushtet më të vështira shprëhej:-"Si nuk pata fatin që të lindja në ato kohëra të trimave e trimërive,ku ata me shpatën e

tyre,shkatërruan çdo padrëjtesi e urrejtje ndaj njerëzve të mirë e të pafajshëm".

Nuk më harrohet dhe i kam të freskëta në mendjen time fjalët e dëshmorit ,pa u bë dëshmor,më thoshte me buzën plot gaz ëeharmoni:

- "Njëriu duhet të jetë i vyrtytshëm për të qënë i dashur nga të tjerë.

Shpirtmadh e zemërgjërë për tu respektuar nga të tjerët.Guximtar e trim,për të qënë i admiruar".AI,shquhej për shpirtëgjërësi dhe syhapur për të parë botën e duke bërë dallimin qartë e saktë,midis shpirtit të hipokritit e të tradhëtarit, atij që don lirinë,dhe atij që kërkon ta rrëmbejë atë.Falë zemërimit që i ndezi në shpirtë e në zemër sulmi misterioz i paramilitarëve serb mbi popullin trim e të urtë të

Kosovës.Nuk arriti të mposhtë durimin dhe emocionet therëse në zemrën e tij,kur gjaku shkonte lumë,loti shkonte rrëke në faqet e njerëzve të pafajshëm të cilët kërkonin ndihmë ndihmë. Dëshira,padurimi,druajtja prindërore e vllazërore e një mori luftë ndjenjash në botën shpirtërore ,ndezën një flakë dhe shëndrii një vendim të barabartë me shumë jetë:--Do të luftoj për lirinë e Kosovës.

Për vllezërit motrat e mia, që torturohen e masakrohen në mënyrën më makabër.

Vendimi u muar,zbatimi i padiskutushëm.

Është kënaqësi të jap në imagjinatën tuaj dhe disa cilësi fizike të spikatura në karaktërin e tij.

I gjatë e trupmadh,me pamje të bukur e madhështore,i hijshëm e plot shkëlqim.Me fëtyrë të qeshur e plot hieshi,me ato sy të zinjë

Kudo që shkonte e luftonte rregullonte pozicionin për të qënë i garantuar në çdo luftë si në mbrojtje dhe në sulm.

Çdo ditë qohej herët për të parë situatën e për të përcaktuar luftimet e mëpastajshme ,me pjekuri e vetëmohim.

Ishte data tre prill 1999.Ai pa forca të shumta,ku kishin mbushur transhetë.

Tanke të shumtë në gadishmëri të plotë gati për sulm ndaj forcave të uçk.Haliti menjëherë shpejtoi për të dhënë sinjalin e luftës që minutat i ndajnë.Duke shpejtuar ai pa befas,grykat e pushkëve të kryqëzuar,grykat e topave që gojën e kishin të hapur gati për sulm.,

Menjëherë krismat e breshëria hap zjarrë... tanket si të tërbuar vërsulen ndaj forcave të uçk.

mbyllën kurrë!...dora i kishte ngrirë mbi pushkë e syri shikonte mbi flamur!....

Një jetë e shuar,mijëra zemra të helmuara...Një armë e një trim më pak në uçk!?...

E nga zemra ime e helmuar por dhe krenare,burojnë fjalët më të lavdishme: -"Lavdi veprës suaj legjendare Halit Coka!

-Lavdi trimërisë,patriotizmit.atdhetarisë!

-Lavdi familjes që te lindi ,te rriti dhe te edukoi një trim të tillë,një atdhtar të flaktë dhe një dëshmor lirije te tille!

" E shumë rëndë është flamuri
Po peshon më rëndë së guri.
Në front të luftës ,në prag të lirisë
Ka ra trimi i Shqipërisë"!

Nga ky moment mua më vijnë në mendje kujtimet e gjata dhe mesazhet që ,Ai, më

Lufta filloi. Zjarr e flakë ndezin tokën.Një mjergullnajë mbulon vendin. Breshëri e furtunë e paparë në të katër anët.Një çetë e vogël por me zemër të madhe, luftëtarët qëndron të pa tundër në këtë tranëshe.Trimëri e rrallë ,guxim i madh,vetëmohim i paparë .Luftë e madhe e një grupi të vogël të uçk ,më forca të shumta në numër dhe në armatim.

Lufta sa vinte e shtohej,vendi ushtonte nga zjarri i armëve.Tymi dhe flaka mbuloj vendin.

Koha kalon dhe njerëzit po luftojnë me vetëmohin dhe kurajo duke patur besim në fitore dhe të vendosur për të çarë rrethimin më një fitore madhështore. Lufta arriti kulmin .Moment tepër kritikë.

Zjarri frontal me armë e me tanke filloi ofensivën për të shkelur me këmbë dhe me tanke drejt

tranëshesë ku luftonin Halit coka bashkë me trimat e tjerë.

Erdhi momenti kur do të vendosej vdekje me nder , përball këtij sulmi që marshonte si një ortek që nuk e ndalonte asgjë.

Haliti,çohet në këmbë dhe me antitank qëllon mbi tanke që vërsuleshin si një bishë e çmendur.

Predha godet zingjrin e majtë e shkatërron atë,tym e flakë ngrihet në qiell.

Tanku fillon të rrotullohet mbi zingjirin tjetër merr flakë.Tymi i zi ngrihet lartë,ekipi e ushtarët sërb u mbytën në flakë.Pa pritmas një snajpër godet Halitin,i cili nuk pushonte goditjen ndaj brëzit në luftim.Ai ra për të mos vdekur kurrë!!...Tymi filloj të hapet,pushkët ndaluan zjarrin,çdo gjë një betejë e përgjkshme. Aty në transhe qëndronte Haliti me ato sy që nuk iu

Gjaku ynë do të vadis këtë tokë të lashtë,nuk do të shuhet kurrë dhe nga kjo vaditje, ky vend do të prodhojë gjithmonë trima e heronjë të mëdhenjë për kombin.

Kurëdoherë dhe sa të këm shpirtë prej luftëtari në minutat e fundit do të buroj fuqishëm urimi para vehtes e zotit të madh:

-"O zot i madh ju lutem me dashurinë e zemrës sime,për Kosovë të kesh shumë mëshirë,ta ndihmosh të fitoj lirinë e humbur e të rrëmbyer nga gjakpirës të pangopur.Ti falë asaj drejtësi,dhe t'i heq nga qafa zgjedhën e rëndë prej një shëkulli të mallkuar për Kosovën."

.-"Le ta marrë vesh kushdo dhe zoti do ta thotë me mallkim, se njerëz të tillë maskarenjë, përdhunojnë të vrasin e të djegin!?

dërgonte nga fronti i luftës e midis të tjerave ai më shkruante:

-"Luftra të mëdha bëhen në këto anë,këto luftra bëhen pa pushim,në kushte jo të barabarta në forca njerëzore e municione." Këto luftra janë të tmerrshme dhe paraqesin rrezikshmëri të madhe dhe vdekja e çdo njërit nga ne është shumë afër. Kjo mund të jetë edhe vdekja ime. Por dhe nërastse ...jam krenar ,se ky është një detyrim,e obligim i imi për të cilin kam marrë guximin të futëm në luftë për një qëllim të madh!Nëqoftëse vdes më dënon padrejtësia e regjimit sërb,që për realizimin e masakrave nuk pyet asnjë,ai regjim mund të parandalohet vetëm me forcë dhe me pushkë.

Marshojnë ndaj nesh me mijëra pushkë e mijëra tanke të cilat pa mëshirë e urrejtje na sulmojnë në të gjitha anët,ditën e natën e pandërprerje.
Shumë shokë dhe bashkëluftëtarë të mijë kan rënë në fushën e luftës si trima dhe si u ka hije! ... Kjo është e mundër dhe shumë e dukshme që do të më përshëndes dhe mua!?...Për këtë do të jem krenar e mendjartë.Do më vij keq që ndoshta nuk do të shoh me sytë e mi Kosovën e lirë,për atë liri që do të qëndiset me pushkën time që vazhdon të këndoj më krenari dhe të shokëve të mi që nuk i shoh më në front të luftë.

Nënës Fatmire mi thuaj me guxim e forcë që ,për mu të mos mërzitet,të mos lëshoj asnjë pikë loti,bile të jetë shumë krenare se ka rrit një trim që nuk i trembet syri kurrë përpara tankut e topit armik.Po shkoj të takohem më shokët e mi që

luftuam së bashku dhe u deshëm shumë njëri me tjetrin.

Më ke kujdes babën,pasi ai të don shumë.I thuaj këtë fat e rrugë zgjodha vetë dhe ndoshta derdh gjakun,për vllezërit e mi Kosovarë.
E kjo do të bëhet në fushën e nderit ,në betejë dhe vëtëm në betejë.
Mua më lëndon zemrën,por më jep shumë fuqi në kushtet më të vështira, dashuria prindërore, dashuria vllazërore,
dashuria shoqërore e miqësore ,që i kam dashur aq shumë dhe më kanë dashur po aq shumë.
Mi thuaj në emrin tim se këtë dashuri dhe respekt që na mungon për moment,do t'ua shpërblej vetëm me nder e burrëri në front e në paqe nëse do jemi prap bashkë.

Trupat e tyre u tretën në vendin ku ato ranë,ishte e pa mundër që të bënin ndonjë zgjidhje tjetër,pasi lufta ishte në kulm ,sulmi ishte i fuqishëm nga të gjitha anët,luftë me armiku dhe luftë me vdekjen që ishte aq afër dhe e pranishme kudo. E tani doli detyra sa humane dhe oblikuese që në këto kushte fisnikët e lirisë të kalonin nga kafazi i lirisë në tribunën e lavdishme të historisë , së një lufte të re ,dhe të një lavdie që i dhuruan Kosovës këto fisnike madhështorë të një epoke të re për Kosovë të vjetër e të stërmundueshme për një shekull.

Ata e kanë vendin në piedestalin më të madh të lirisë,atje ku bota njerëzore do t'i nderojë dhe respektojë në çdo përvjetor për vëprimtarinë e tyre historike, heroizmin e

E kë vall!?...Një vend me plot histori,që lind kurdoherë trima e heronjë për këtë atdhe të mrekullueshëm!

Zoti nuk ka vendos kurrë,që për Kosovë të mos bjerë diell". Zëri i ndërgjegjes në momentet më të vështira e më të rrezikshme do ju lë mësazhin :--"Liria e popujve është si lule mali,që për tu rritur e hapur erë lirie, ka nevojë të vaditet pa reshtur me gjak të pastër fisnikërie"!...

-E pranvera erdhi.Plot dritë e diell. Idealet, urimet shpresat filluan të thinjen,një botë e trazuar në shpirtë e në zemrën time.

Ato hapin një fole ku të prehet dashuria,atje ku patriotizmi shkëlqën, në zemrën dhe mendjen time udhëtojnë urimet e mija që hapën plagë të pa shërueshme në çdo hapësirë të jetës kosovare.

Ku jeta shkëlqen me mirësitë dhe krenarinë e kombit e të familjes sonë të lavdishme!..

PO, Halit Coka!...

Visari i lirisë

Ja më në fund lufta mbaroi ,Kosova fitoi!.....Ajo i ngjan një shkretëtire të pa fund,e djegur ,e rrënuar dhe e mbuluar me një re të kuqe ,plot shpresë,plot optimizëm.

Kjo shkretëtirë nuk erdhi nga dora e zotit por nga dora misterioze e njerëzve të pa shpirtë e të udhëhequr po nga njerëz pa zemër ,pa llogjikë e pa ndjenja njerëzore.

Humbje e madhe njerëzore ,ekonomike ,humbje e madhe shprese e idealesh të larta,filluan t'i buzëqeshin Kosovës sapo dal nga lufta.

Një epokë e re dhe një obligim i madh del para tërë vendit, të rënët donin të respektoheshin nga shokët e bashkëluftëtarët që luftuan në një llogore dhe vdiqën në krah të njëri- tjetrit.

atdhedashurisë më të madhe që dhuruan gjën më të shtrejtë Jetën !....

Rivarrimi i heroit

Më 24 gusht 1999,Riza coka, njofton njerëzit e tij më të dashur,se është i ftuar nga komanda e UÇK,për të marrë pjesë në ceremoninë e organizuar që, panderolat e 34 ushtarëve të UÇK,do të kalonin nga vendi ku shkëlqeu heroizmi i tyre,në piedestalin madhështorë të heroizmit të kombit tonë.

Mbushet autobuzi, plot me njerëzit e dëshmorit të Kosovës dhe mori rrugën në drejtim të saj për të marrë pjesë në këtë ceremoni sa madhështore dhe rrespektive për visarin e lirisë së Kosovë ,djalit tonë më të nderuar ,më të

Në këto kushte mendja më gatuante lloj –lloj mendimesh,duke sjell në mendje një jetë plot luftë,plot sakrifica ,vështërsi e mundime të pa zakonta të njeriut tonë më të mirë e të mrekullueshëm!?...

Më dukej sikur po dëgjoi këngën e pushkës së Halitit,që akoma oshtima e saj nuk është shuar në këto anë e vende të bukura,plot vuajtje që i kanë ra në këtë kohë mbi supe!

E nga zëmra buron urimi :

-Të lumtë pushka ,o Halit Coka!...

Shikoj ato vende dhe në horizont më dukej Haliti,me pushkë mbi supe duke ecur krenar e plot shpresë.

E prap ,del urimi:

-Të lumtë pushka! Flaka e saj tu bëftë dritë në atë botë të qetë ku ti je!..

respektuar,që shkëlqeu me heroizëm dhe sot nuk e kemi në gjirin tonë.

Këto janë njerëzit më të afërt që para disa muajsh kishin qeshur ,gëzuar e kënduar me Halitin. E tani ai nuk ndodhet më në gjirin tonë,ai ndodhet larg shumë larg...

Atje ku prehen trimat,heronjtë e heshtur të kombit kosovar e të gjithë Shqipërisë.

Bashkë me zhurmën shurdhuese të autobuzit që rëndonte mbi rrugën e asfaltin e zi,fëtyra të vrejtura,sy të përlotur që kalonte mbi faqet tona!.....Heshtje !.....Heshtje!.....

Kalonin kilomëtra,fusha ,kodra e male,e bashkë me rrugën rëndohej akoma më shumë , gjendja jonë shpirtërore,sekondi na dukej sa një vit e më shumë!.....

Në fantazinë time hedhin valle llo-lloj mendimesh në thellësinë e tyre kishte vetëm mërzitëri,ngazëllim,dhimbje të pakufishme,

ku zemra me shumë vështirësi e përballon këtë rrugë sa të mundimshme e plot vuajtje shpirtërore!....

Makina vazhdon me shpejtësi duke kaluar atë rrugë të gjatë drejt Deçanit zonës operative të Dukagjinit.

Linim nga prapa, shtëpi të djegura e të shkatërruara, ara të dëmtuara e të mbushura plot me gëzhoja e plot me mbeturina të lëndëve plasëse ,me mina të plasura e të paplasura që ishin rrezikshmëri për jetën e banorëve të asaj ane. Çdo gjë dukej tamam si një gërmadhë, shkretëtirë e pafundme, pa jetë, më pak shpresë, shumë optimizëm!.....

-“Rënja e Halitit është humbje jo vetëm për ju por dhe për mua e për gjithë Kosovën. Uroj që të jetoni ju ,të jetoj gjithë Kosova për ta kujtuar e nderuar gjithëmonë,e brez pas brezi.Kosova do e ketë burim drite për të ngrohë zemrat e njerëzve të vuajtur”.

Ra një heshtje e plotë për momentin,përqafime në heshtje...Morëm rrugën e futemi në hotel për tu shlodhur dhe për të biseduar më qetë deë më afër më shokët e uçk që na pritën e na nderuan,me një rrespekt të madh të dhuruar nga njeriu ynë i nderuar.Vazhduam biseden, diskutime,me njëri- tjetrin gje r në orët e vona të natës e mezi prisnim që të dal drita e të shkonim e të merrnim pjesë në ceremoni madhështore të organizuar nga UÇK në respekt të të rënëve dhe për t’i futur ato në histori.

Lart dukeshin ato shtigje e plot llogore!? ...E mendoi, Atë, të shtirë në pritë duke hapur zjarr me vetëmohim kokën lartë si barrikadë e pa kalushmë përpara rrebesheve të mëdha.Të përfytyroj si mali i Zepës që i bën ball me buzëqeshje jetës.

Duken ato kulla ,fole të luftës,ku kalonte natën me shumë të ftohtë,me shokë ,duke qëndruar në errësirë të plotë e vigjilent,për ndonjë goditje të befasishme nga armiqtë e pabesë.

Dukeshin shkurre dhe më dukej sikur,aty është Haliti!..

Duke hapur zjarrë,ndaj autokolonave që marshonin pa ndërprerje e të mëdha në numër që kërkonin të merrnin jetë të pafajshme.

E me buzë në gaz e dorën lartë uroj:

_”Të lumtë pushka e lirisë ylli ynë!.

Zjarri i saj jetë për të gjallët e Kosovës!...e plot dritë për ju që na dhuruat lirinë e Kosovës me grykën e pushkës"!....

-Të lumtë pushka ,me të madhe duket sikur them!..

Makina vazhdonte rrugën me atë monotoninë e saj plot zhurmë e mendimt e mia hedhnin e hedhnin valle.

Jetonin e kuvendonin me Halitin,më dukej sikur qesh më të,sikur marrë një këngë patriotike,sikur kuvendoj e diskutoj me Të.Kur desha t'i bëj një pyetje e ta përqafoj,e ta pyes ku je, makina ndalon,zhurma e saj ndërpritet,ndërpritet dhe mendimi dhe ndahem nga bota e ëndërrave duke parë vehten pranë hotel "Pashtrikut" ku na pritnin eprorë të uçk.

Para nesh na del komandanti së bashku më një grup e kuadro të uçk,shokë ,komandantë e bashkëluftëtarë të Halitit.

Njeriut tonë të nderuar e të respektuar jo vetëm për ne, por dhe për të gjithë kuadrot ushtrisë Çlirimtare të Kosovës dhe tani tërë popullit të Shqipërisë.

Të rënduar në paraqitje,të rëndë në mendime,drejtohet ndaj nesh dhe me zë të lartë komandanti na thotë:

-"Ju shoh të lodhur nga vujtja juaj shpirtërore, për djalin tuaj Halit Cokën ,por dhe nga rruga e gjatë.Në këtë gjendje të rëndë shpirtërore tuajn, për djalin tuaj, për shokun e llogores, bashkëluftëtarin tim në bëtëja madhështore, po ju them vetëm kaq:

Ceremonia do të bëhej në Gllogjan në rrafshin e Dukagjinit.

Drita doli .Dualëm nga hoteli.

Sapo dolëm kudo shohim lajmërime, spote, thirrje në çdo vend,ndërtesë mur e kudo.

Tridhjëtë e tre trima do të bëhej rivarrimi,të cilët ishin tretur në vendin ku ato ranë duke luftuar heroikishtë. Pra do të lënin frontin e luftës e do të shkonin në piedestalin e lavdisë,për tu futur në historinë e kombit tonë që prodhon gjithëmonë heronje...hëronje dhe vetëm heronjë!....Në mes tyre ishtë dhe djali ynë Halit Coka që bashkë me tërë Kosovën kishim ardhë për ta nderuar dhe ne, vllazëria,shoqëria e miqësia.

Apoteozë!.... e shekullit të njëzet !

Tridhjëtë e katër visar të futur në kafazin e nderit,të mbuluar me beze të kuqe mbi të cilin është flamur që shëndrit si yll në sfondin e dhimbjes së paparë.

Aty qëndronin eshtrat e tyre që u tretën në vendin ku ranë dhe në pamundësi për të bërë veprim tjetër për ato kushte sa të rënda e të vështira.Tridhjëtë e katër jetë të humbura.!..Tridhjëtë e katër kafaz që tronditnin mijëra zemra më dëshira të venitura.

E rëndë mbi të rëndat është se ato qëndronin në krah të shokëve të një llogorje,por që zoti i ndërtojë punët në këtë mënyrë që njëri hero e tjetri me zemër të thyer loton e vuan.

Por fati mori atë që mori dhe të tjerëve u errësohen sytë,mbushen me lot dhe ecin me

Të gjithë të brengosur në zëmër,me lot ndër sy,marrim guximin që ta këthejmë dhimbjen në forcë,të mbledhim vehten dhe të themi:

-“Më që tërë Kosova qan për ty,ne do të bëhemi të fortë e të themi:-“Lavdi…Lavdi”!!!!…

Drita sa po çli!

Njerëz të shumtë, gra, vajza, pleq e fëmijë grumbulloheshin në një rrugë të gjatë e merrnin rrugën në këmbë.Rruga sa vinte e mbushej plot e për plot,dhe sa më shumë rrugë aq më tëpër njerëzit bëheshin më të dëndur.

Ata lëviznin shumë ngadalë ,pa zhurmë ,me fëtyra të zymta,pa fjalë tamam si në një ditë kortezie të rëndë e të paparë ndonjë herë.

Ditë plot zi e mallëngjim! ….

Po nderohen e përcillen në banesën e fundit bijtë dhe bijat më të mirë ,trima e atdhtarë .

Në mes turmës që vazhdon të shtohej vëren njërez më lot ndër sy,nuse të reja të veshura me të zeza, gra të veshura me të zëza më fëmijë për dore që dhe ata qanin dhe nuk e dinin pse qanin.

Nëna me fëmijë të vëgjël të veshur me rroba ushtarake duke imituar baballarët që tani nuk janë më por përcillen për në vendin e nderit për tu prehur të qetë.

Gra e burra të moshuar ku lotët hidhnin rrëke për bijët e bijat që kan humbur në këtë luftë.

Pra dhimbje e madhe ,lotë që mbushin një det të tërë!…po përcjellin për në piedestalin e nderit bijët e bijat e tyre.

Ngjarje e rëndë….tronditën zemrat e kujtdo që jo vetëm për ata që marrin pjesë në këtë ceremoni por ,dhe atyre që ndodhen kudo larg shumë larg,kudo që ndodhet!….

vendi ku ti vrave vdekjen për të fituar pavdekësinë !? ...

Lotët tonë shkojnë lumë e bashkohen me lotët e mijëra kosovarëve për të formuar një det me lot,që do të kthehet në bojë për të shkruar historinë për ju visar të kombit!... Për ty Halit coka!...

Zemrat tona janë të brengosura,por dhe krenare,për një vepër të madhe që hyn në historinë e kombit.Prandaj nga zemra uroj që dheu të jetë i lehtë ,për të mbajtur të ngrohta zemrat tuaja që më nuk rrahin.Uroj për gjithë ju kosovarë që dhimbjen tuaj ta ktheni në forcë!...Të premtoj ,Halit Coka,mu në zemër të Kosovës,në këtë tribunë nderi,se ne do të ruajmë në zemër e në mendjet tona veprën tuaj,do ta

ngadalë më rëndë se bota që rëndon mbi to tamam si një ortek shpirtërorë.

Durimi arriti kulmin kur në krahët e Samiut dhe Imerit qëndronte trupi i vëllaut të tyre,por dhe trupi i vëllaut që lindi nga besa e tyre për të rënë në llogoren e trimërisë.

Në pritje të vargut të pafundëm të njerëzve që marshonin prej disa orësh,mu në një fushë të mbuluar më barë bëheshin homazhet e lamtumirës.Në një pedan kafazët ishin vendosur në dy rrjeshta ,të mbështjellura me beze të kuqe dhe mbi të vendosur nje flamur.Ata ishin vëndosur në një distancë të largët njëri nga tjetri,ku pran çdo kafazi të lavdisë të qëndronin njerëzit më të afërt e më të dashur të çdo njerit nga ata.

Këto kafaz ishin rrethuar në formën e shkronjës" U" nga shokët e bashkëluftëtarët e tyre,ku me armë ngjeshur e të shtërnguar fortë mbi gjoks.

Po në rrjështin e dytë ,në formë e" U" ishin rënditur të gjithë kuadrot, eprorët që drejtuan dhe udhëhoqën tërë këtë luftë të madhe e të lavdishme.

Në këndin djathtas ishte vendosur një tavolinë ku çdo kush mund të bënte dhe të jepte oblikimin e tij.

U afrova ngadalë,mora penën në dorë,shikova më mirënjohj "Librin e Nderit" për martirët e UÇK.Habi!....Brengë në zemër time!Kënaqësi që në librin e nderit të kombit futet djali ynë,vëllau ynë, miku ynë!?...Dhe fillova të shkruaj jo me penë,por vetëm me shpirtë e me zemër.

"I dashur Halit! Të them kështu se dua të të shohë të gjall!...Dua të dëgjoj fjalën tuaj të ëmbël.Dua të shikoj fëtyrën tuaj të qeshur e buzëqeshjen tuaj të ëmbël.

Kanë ardhur këtu e të qëndrojnë pranë ,njerëzit tuaj më të dashur.Kërkojnë të puthin e të përqafojnë.....por jo!....

Këtë nuk na e lejon ti ,o Halit coka,se trupin tënd e ke mbuluar me beze të kuqe e mbi të ke vendosur një shqiponjë.Pra flamurin e kombit.

Kemi ardhur e të qëndrojmë pranë për të hapur portën e historise , mbrenda saj të fut vepra jote e shkruar me grykën e pushkës,të fusin shokët e një llogorje që të bëjnë roje nderi.. Të fusin eprorët e nderuar që luftuan së bashku.Po të qedrojmë pranë kur ti po vjen nga Mazniku,

Në mesin e tyre qëndron dhe kafazi i trimërisë,i njeriut tonë të dashur.Është ai djal që rininë e tij e ndërpreu për humanizëm njerëzorë.Është ai trim që trimërinë e tij ja dhurojë lirisë,patriotizmit e atdhedashurisë.

Pra kam nderin që me ndërgjegje më të pastër të thërras me të madhe në zemër të Kosovës e gjithë këtij njerëzimi që kan ardhë të respektojnë kafazët e tyre dhe në emrin e kafazit tim personifikojë:

-"Halit coka në pavdekësi do të jetë kurdoherë, banderola e lirisë, e trimërisë, e atdhedashurisë, patriotozmit e krenarisë kombëtare".

Pas homazheve të pa fundme bëhet nisja për t'i nderuar e për t'i vendosur në kullën ë piedestalin e nderit kombëtar.

trasmetojmë brez pas brezi e do e kemi burim frymëzimi e nder të fisit e familjeve tona...

Sa hërë që të hapet e lexohet ky libër ta dijë dhe të mos e harroj kurrë Kosova,

se në themelet e lirisë,pavarësisë qëndron gjaku i një Shqiptari që e ka emrin Halit Coka nga Arni Kukës.

Lavdi UÇK!....Lavdi Halit Coka!...

Rroftë Kosova!.....

Mirëupafshim në Kosovë të lirë!...

Të gjithë bashkë në pavarësi e në Kosovën "RËPUBLIKË"!....

Dhe mora rrugën për të vazhduar homazhet,u futa në rrjeshtë duke ecur me melankolinë e një ceremonie të till.

Rrëgull, disipllinë shembullore, njerëzit marshonin e nderonin më dorë e përkulje me respekt ndaj tyre.

Pran Halitit erdhën të gjithë e në mënyrë të veçantë u nderuan me një dozë më të madhe pasi ishte i vetmi vullnetarë nga shqipëria.Ramush Haradinai,Komandant dhe epror direkt i tij. Ai shtërngoj fortë dorën Rizas, Cenit, Fatmires, Lazimes, Haqifit ë Hazbies dhe tha:--"Haliti ishtë ushtarë shembullor,trim legjendar i pamposhtur ndaj çdo rreziku dhe së bashku me vllezërit e mi dhanë jetën për lirinë e Kosovë.Më bëni një fotografi me këto njerëz të nderuar të Halit cokës dhe të ma jepni vetëm mua në dorë."Vazhdonin homazhet kalonin njerëz të pa fund dhe radha dukej sikur nuk përfundonte asnjëherë ,me orë të tera.

Diçka tragjike,dhimbje,qarje më dënesë,gra të veshura në të zeza,shihej pran kafazve fëmijë të vëgjël që qanin me dënesë pasi ishin të vegjël dhe nuk e kuptonin pse qanin,të tjerët, të veshur me rroba të improvizuara të uçk,qeshnin dhe e jepnin vehten si " trima"dhe shikonin me habi nënat që derdhnin lot dhe vetëm lot plot si një lum.

Pamje e rëndë ,një skenë e një tragjedie të madhe. Mijëra zamra të thyera...!

Mijëra njerëz përkuleshin më respekt ndaj kafazëve të lirisë që mbanin mbrënda ,dhjetra jetë të shuara,dhjetra ideale të tretura për mos arritjen e qëllimit të tyre të ndërprerë në rrugë!...

U ndërprenë ëndrrat për ta parë Kosovën të lirë,indipedente, të pavarur e Republikë!?

Aty me fjalimet e tyre do të jepet lamtumira e fundit që patriotizmi ,trimëria dhe heroizmi i tyre të derdhej në një lapidar të madh dhe më vonë të hidhej në bronz.

Ata u vendosën në katin e dytë të një ndërtese të rrjështuar në tre radhë ashtu si në vendin e homazheve.

Poshtë qëndronin udhëhqësit më të lartë të uçk,si dhe njerëzit e përsonalitetet më të lartë të asaj kohe të shtetit të Kosovës.

Kafazët qëndronin madhështorë të rrethuar me qindra e mijëra njerëz nga tërë Kosova..Për minuta të tërë ligjëruan njerëz e personalitete dhe familjarë të afërm të këtyre Panderolave .

Shfaqet dhe vendimi që këto njerëz të nderuar të shpalleshin :--“Dëshmorë të Atdheut”.

këtu në vendin tuaj duke dhënë jetën për lirinë tuaj të nderuar Kosovarë!...

Populli i Kosovës dhe i Lumës gjatë gjithë historisë kanë jetuar, punuar dhe luftuar së bashku në një llogore.

Populli i lumës me Ramadan Zaskocin, e i Kosovës me Hasan Prishtinën i shkaktuan krizën më të rëndë Perandorisë Osmane ....në lidhjen Shqipëtare të Prizerenit.

Populli i Lumës në ball dhe i Kosovës në prapavijë në luftën heroike për mbrojtjen e vendit më 1912 ,mbrenda 72 orësh jo vetëm i ndalën vrullin por dhe mbetën mbi trmbëdhjëtë mijë të vrarë në fushën e luftës në Kolesian të Kukësit.

Po ashtu në luftën e dytë botrore,forcat partizane çliruan tërë Kosovën dhe i dhuruan lirinë e

Në mes të ligjërimeve shpreheshin nderimet më të larta për këta visarë të mëdhenjë të Kosovës,për përjëtësimin veprës së tyre,jo vetëm në historinë e shkruar,por dhe duke pagezuar me këto emra vepra dhe institucione në tërë Kosovën.

Në këto kushte del në plan të parë,të çohet dëri në fund amaneti i tyre,për ruajtjen e lirisë së fituar me gjakun e këtyre trimave.

Ruajtja e pavarësisë e të teritorit të këtij vendi,për të mos rënë më në pasoja të tilla misterioze.

Këto u futën në histori duke hapur një faqe të re dhe plot lavdi .

Duke patur një mirënjohje të veçantë,për djalin tonë,Halit Coka,i u rezervua një kohë për të treguar se Halit Coka,i dha vehtes lavdinë në

kohë të vështira lufte,por lavdia e tij do të shkëlqej dhe në kohë paqe,do të ngroh edhe zemrat tona, së dhe ne jemi krenar për atë vepër plot humanizëm e plot nder për gjithë shqipërinë e nëpërmjet kësaj dhe për zemrat tona,të njerëzve të tij që i deshi aq shumë dhe këto e deshën deri në pafundësi,mori fjalën Lutfi Coka duke përshëndetur këtë grumbullim të madh njerëzish,në emër të familjes dhe të gjithë shqiptarëve,e nëpërmjet të tjerave ai tha:

“ I ndëruar popull vëlla i Kosovës !...

Do ti puthja të gjithë këto panderola,se kanë qënë shokë dhe bashkëluftëtarë të një llogorje me djalin tonë Halit Coka,por,

putha djalin tonë se Ai ka bërë rrugë më të gjatë,ka derdh djerës më shumë dhe një patriotizëm më të madh e ka ardhë për të luftuar,

- Nga thellësia e zemrës sime hapet një brengë,e nga thellësia e saj burojnë fuqishëm urimi:

--Lamtumirë o Halit Coka!.....

--Lamtumirë Kosovë!.....

--Në aktin tënd heroik do të burojë gjithmonë jetë!...-Liri! .... pavdekësi!...

- I lehtë qoftë dheu që ushqen një lule shqiptare!...

Një trim,një hero e një atdhetar shembullor!...

humur.Tani jam krenar që popullin e lumës dhe të gjithë Shqipërisë,përfaqësohen nga tre trima,te fisit tim,Sami ,Imer dhe Halit Coka.

Luftuan me muaj të tërë bashkë më vëllezërit e motrat që ndodhen këtu në mesin tonë .

E më në fund Halit Coka me tre prill ra në fushën e luftës për të mos vdekur kurrë!

Duke i uruar Halit Cokës përjetësinë zemrat tona ,dhe në zemrat tuaja i nderuar popull i Kosovës,në emër të familjes së dëshmorit,uroj që gjaku i tij dhe i gjithë këtyre visarëve të shkojë për lirinë,pavarsinë e republikën e Kosovës ,dhe aq më shumë le të shkoj për bashkimin e kombit në një shqipëri të vetme etnike”!.... Një gjuhë,një komb,një shtet.

Sapo u ula nga tribuna e lavdisë dhe e nderimit të tyre ,u ula ngadalë dhe kur i dhash dorën Agim Çekut

Shef i shtabit të ushtërisë çlirimtare të Kosovës,më shërngoj dorën fortë ,më përqafoj dhe me zë të lartë që ta dëgjonin të tjerët më tha:

--"Të lumtë zotëri i ndëruar!...Dy hërë e nderove Kosovën në këto ditë të vështira.

--Në ditët e tmerrshme të luftës i dhuroi gjakun,djali juaj,Halit Coka.

-- Fjala jote bëri që zemrat plot dhimbje të këtij kortezhi të duartrokasin me shumë forcë".

Dhe më në fund pas tetë orë homazhe,respekt, dhimbje e nderime erdhi momenit që të ulen poshtë....që kafazët e lavdisë kombëtare të futen në dhomën e përjetësisë e historisë së kombit tonë!....

Nën breshërinë e pushkëve dhe kumbimin e topave,u rreshtuan,duke gëdhendur emrin me shkronja ari në pedanin e heronjëve të heshtur dhe yjeve të pashuar të Atdheut tonë. Mburoja,e lavdisë së tyre qëndron:

- Ai lapidar i ndërtuar me kurmin e trupit të tyre!...

--I ndërtuar me lavdinë e luftës së tyre!....

-Me atdhetarinë e idealit të tyre!...

-I ndërtuar me heroizmin e tyre.....E kur them këto....janë të pranishme edhe për ty, o Halit Coka ,bile dhe pak më shumë se kaq te takon Ty!.....Bashkë me shuarjen ë krismave të armëve u lajmërua përjetësia e tyre,ato prehen të qetë.

e ne të qetë e plot dhimbje largohemi.....duk mbajtur kokën prapa! .....

E mendojmë!...

Jetë e shkurtër plot lavdi

Më falni për mangësitë,por mendoj se me gjithë lexuesit do të mund të hedhim dritë mbi veprimtarinë e dëshmorit.Do ta sjellim në mend e të bashkëbisedojmë me Të, si ato ditë kur pinim kafe dhe këndonim e qeshnim me të dhe ai na buzëqeshte e bëntë shaka me ne të gjithë. Ja ku e kemi shtatoren që është vënë pranë kësaj shkollë.

Dhë bën sa më shumë dritë.

Kosova jetoi në ato vite si një lum i trazuar.Halit coka me dy kushërinjtë dhe trimat

dhurojë natyra,në trup në shpirtë Halit Coka. Halit Coka ishte i gjatë në trup dhe i lartë në mendje.

Ai u gatua me endrrën e zjarrtë dhe shpirtit të lirisë Kosovare. Heronjtë dhe dëshmorët e Kosovës i dhanë Halit Cokës,Portretin e përkryer të një luftëtari të kohës,portretin e trimërisë që mori dhenë e përfshiu tërë Kosovën.

Ai me kushërinjtë dhe shokët Kosovarë,latrësuan trimërinë sa një mal i lartë por dhe malet sa do të lartë të jenë ,kan përsëri maja më të lartë se rëtë, njëra nga këto maja është Halit Coka, që këtë lartësi ja dhanë liria e drejtësia në Kosovë. Në beteja legjendare,Haliti,i tha plumbit të sërbit :-nuk më vret dot!..

I tha topit ,-plaç!

e Kosovës i vunë vehtes detyrë që këtë vullkan që ziente të lëviste,të dilte në sipërfaqe,të shpërthente zjarrë dhe të digjte ato që i mundonin kaq shumë në mënyrë çnjerzore; të këpuste prangat e një shekulli robërie dhe t'i sillte Kosovës të shumëvujtur lirinë aq të dëshiruar dhe për të cilën ranë aq shumë heronjë.Kush u vranë aq shumë për të sjëel lirinë e humbur sa Kosova?!

Kush lëngoi më shumë ndër vite nën prangat e shtypjes, sa Kosova!?..

Në ç'vënd të botës u mbulua vendi me varreza masive, sa në Kosovë!?.

Bijat dhe bijtë e Kosovës drdhën gjakun lum ,në trojet e veta,e bashkë me ta dhe Halit Coka bir i Shqipërisë por në vendin e quajtur ,Kosovës.

Jetë plot lavdi

Në Kosovë, në vëndin ku luftoi Halit Coka,çdo prag shtepie është larë me gjak e me lumenjë loti që delnin nga trupat dhe sytë e njerëzve të pafajshëm!....Kosovarëve u është dashur shumë trimëri ,ndërsa Halit cokës i janë dashur mbi shtatë zemra ,për të zbrapsur këtë armik,sa të egër aq dhe shëkullor,të cilët e kanë mbajtur mbi qafën e Kosovës litarin e gjatë!....

Halit Coka lindi më 24 korrik 1974,ë bë flamur dhe më vonë u shëndërrue në hero për Kosovën.

Ai u shfaq si një yll që flakëroi dh vazhdon të lëshojë dritë kudo në Kosovën e djegur e të coptuar në trup e në shpirtë. Fuqinë morale,forcën fizike, shkathtësinë ezhdërvjelltësinë, trimërinë, zemrën e madhe, etjen e pa shuar për liri.--Të gjitha këto t'i

Naim Avdiu (dëshmorë)

Esat Lata

Shkëlzen Brahima(dëshmor)

Haxhi Sejdia

Dërvish Tahiri Brigada 134,"Bedri Shala"

VISARI I PATRIOTIZMIT MODERN

Kosova ka qënë vendi me luftra të pandërprera, ka përballuar stuhi e agresione të panumërta.Në këto kushte në Kosovë kanë lindur trima, luftëtarë, dëshmorë e patriot,heronjë e komandant legjendar.Veprimtaria heroike e burrave të Kosovës ,lindi në luftë dhe vetëm në luftë,sa herë armiku është futur në vend,kur ka filluar të plaçkis,të vras e të masakrojë njerëzit e pafajshëm.

Në këto kushte të vështira ishte domosdoshmëri që ky popull të mbrohej nga dikush. Heroizmi i

Prandaj nder dhe plot lavdi për jetë,epror i UÇK. Halit Coka!?.....

Mazniku

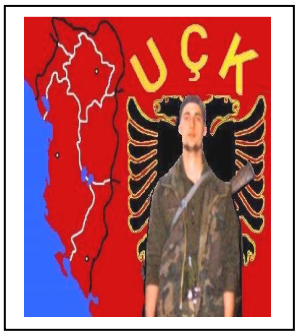

Atje në Maznik
Mbi një pllakë mermer,
Është shkruar ,një emër
Emër, plot nder!.
Mbi këtë pllakë
Është vënë buçëtë,
Këtu është shuar një ndërr,..
Është shuar një jetë!..
Është shuar ëndërra
Ë lirë Kosova,
Këtu ka rënë trimi,

Hero , Halit Coka!....
Kjo jetë u nda
Në kulmin e rinisë,
Që Kosova të këtë
Festën e lirisë..
Emri yt në lapidar
Po shëndrit porsi ar..
Gjer në qiell çon lavdinë,
Ë për ne krenarinë..!

Tre deshmore ne nje dite

Në Maznik në zemër t'Kosovës
Është vu pllakë mermeri,
Ëmër shkruar Halit Coka,
Lulë mali ,lul nderi.
Po aty një pllakë tjetër
Ë ka emrin Kujtim Ajdini,

Ë ma larg në veri,
Shkëmbëjnë nder e lavdi!!

Pra tri pllaka me shkronjë ari
Në fushë të Kosovës sollën Lirinë,
Presin të shkojnë te lapidari,
Që në shekuj të lëshojnë dritë!.

HALIT COKA
Zëqir Haxhiu "Kanuni"
Ismët Ahmëti

--Heroizmin e pashembullt,për të mbrojtur,të masakruarit nga barbaria shekullore që mbiu në zemër të Kosovës.

-Nacionalizmin demokratik,për njerëzit që vuajnë nga turturat misterioze e të papara..

-Atdhetarizëm e patriotizëm shembullor gjer atje ku ka këmbë Shqiptari dhe merr sa do pak frymë atje ku jeton.

Jeta e dhuruar nga Haliti,si gjëja më e shtrejtë dhe e pazevendsueshme, në vendin ku ai nuk ka lindur,por atje ku kan lindur e luftuar heronjtë më me zë të Kosovës.

- Heroizmi i Halit Cokës, pushon nën hijen e shpatës së Millosh Kopilit ,që hodhi në tokë kokën e Sulltan Mehmetit....

--Heroizmi i Halit Cokës pushon në gjoksin e Mic Sokolit,që i vuri gjoksin topit të turkut.

burrave të Kosovës lindi nga sulmi direkt i armiqëve të tij,pamundësia për t'ju shmangur këtyre masakrave,prodhuan trima e heronjë për të përballuar situatën në këto kohë të vështira.Humanizmi i këtyre trimave lindi si rezultat për mbrojtjen e nderit, dinjitetin të njerëzve të tyre më të afërt të gjakut,fshatit apo krahinës,nga pushtuesi,që kërkonte të vriste plaçkiste e të masakronte njerëzit e pafajshëm.

Atdhetarizmi e patriotizmi i tyre lindi si rezultat i bashkimit të popullit

për t'i bërë ball sulmeve gjakatare të armiqëve,për të ruajtur territorin dhe njerëzit e tyre në këto kushte tëpër të vështira.

Në vendin tënd çdo gjë të bukur ,-je i detyruar ta shijosh me kënaqësi të madhe.

-Çdo gjë të keqe ,je i detyruar ta përballosh sa do e vështirë që të jetë ajo.

- Çdo sulm sa do barbarë që të jetë ndaj vëndit ë njerëzve të tu, je i detyruar ta përballosh me çdo çmim.

-Atë vënd ku të ka ra koka ,je i detyruar ta duash dhe ta mbrosh me çdo kusht.

Duke analizuar sa më lartë,ai që gjykon,mendon,arsyeton, del në pah se heroizmi,humanizmi,patriotizmi i Halit Cokës ,ka diçka të veçantë nga këto cilësi të burrave të Kosovës.Baza e këtyre cilësive tek Halit Coka është vullnetarizmi,ndjenja e thellë që buronte nga shpirti i tij sa human aq dhe patriot!..

E për këto cilësi Halit cokës i takon shumë, më tepër,për t'i lartësuar sejcilën prej tyre dhe,edhe

këto përcaktime të miat nuk mjaftojnë për t'i plotësuar sa duhet.

- Humanizmi më ideal i takon , vetëm Halit Cokës..

-Trim mbi trimat , është Haliti.

-Patriot dhe atdhetarë,qëndron më lartë HALITI..

--Hero dhe më kryelartë është , Haliti!

Këto cilësi burrërore nuk ia dhuroi askush,nuk ia imponojë as vendi se nuk jetonte në Kosovë,as sulmet armike se ishte larg tyre,as lufta për tu vetëmbrojtur,pasi nuk ekzistontë një mundësi e till,por ndjenja e thellë që buronte nga zëri i ndërgjegjes,nga thellësia e shpirtit luftarak shpalosi:

-Humanizëm të thellë, për njerëzit e pambrojtur.

-Heroizmi i Halit Cokës rrezaton dritë në majën e lisit të Sef Koshares,të varura nga forcat turke..

--Pushon afër Hasan Prishtinës,dëgjon zërin e Shote e Azem Galicës.

Më në fund heroizmi i Halit Cokës lindi mbi gjoksin e vendosur tankut,që si një egërsirë e tërbuar kërkonte të shtypte trimin që se mposhtë as tërmeti më i fuqishëm.

Po,heroizmi i Halit Cokës u largua nga transheja për tu bashkuar me heroizmin e Adem Jasharit,dhe me heroizmin e pësëdhjëtë e gjashtë trimavë të kullës së" Jasharajve".

Në këtë kullë buroi trimëria ,heroizmi.

Në këtë kullë e ka folenë liria Kosovës e këtu ,në këtë kullë ,pushon dhe heroizmi i Halit Cokës.

Pushka e Halitit ishte pushka e dytë ,pas pushkës së "Jasharëve"

Një nderim më i veçantë.

E nëqoftëse ka ndonjë piramidë e ndërtuar me burra dhe heronjë e Kosovës,një vend me rëndësi kulmi i sajë, i takon djalit nga shqipëria,vullnetarit humanist, patriotit shembullor, nacionalistit demokratik Halit Riza COKA. Veprimtaria dhe lufta e pa epur e Haliitt ,në trojet e Kosovës,lartëson më shumë së kurrë,një heroizëm që kalon kufirin e atdhetarisë duke qëndruar patriot më i madh,nacionalist modern i kohës,humanistë shembullor i shekullit modern,një trimëri e rrallë e gërshetuar me zgjuarësinë bëri që trimëria të shkëlqejë fort dhe vetëm fort!.....Vendosmëria e patundër,iniciativa e madhe për ideale të larta njerëzore e shumë të rralla që ndodhin po rrallë, e bën që Halit Coka

E lavdishme e krenare do të jetë Kosova,me njerëz e trima të tillë si Halit Coka që u fut në kauzën e trimave më të mëdhenjë të Kosovës martire.

E prehet së bashku me ta në përjetësinë e nderit të kombit Shqiptar.

Nuk ka as psikolog që të shpjegojë dhe të zbërthej cilësitë e karakterit të Halitit.Në një moshë kaq të re,me prekupacione,që mund të ketë çdo i ri ,të triumfoj në ndërgjegjen e tij ,humanizmi njerëzor,mbi dëshirat dhe aspiratat që mund të ketë një moshë të tillë!?

Humanizmi i tij lindi si nevojë shpirtërore për të parë njerëz të qeshur e të gëzuar,pa lot ndër sy,pa brenga në shpirtë,pa dhimbje e fatkeqësi,prandaj zgjodhi pushkën,për të luftuar antihumanizmin

që podhonte dhimbje ,lot,gjak e varre masive në Kosovën martire.

Ndonëse heronjtë e Kosovës u gjendën përballë situatave sa të vështira aq dhe të domosdoshme,ishin të detyruar që të përballonin me luftë e gjak situata të tilla,ndërsa Halit Coka jashtë çdo rreziku të till,e quajti obligim dhe mori vendim sa historik aq dhe patriotik për të luftuar në krah të popullit të Kosovës.Këtu qëndon maja më e lartë e heroizmit, patriotizmit, nacionalizmit dhe e atdhetarizmit të Halit Cokës, që populli i Kosovës është më mirënjohës se bijve të tyre,pasi ky ka bërë rrugë më të gjatë në kushte të vështira shpirtëror ,e klimaterike, luftoi me vetëmohim deri sa dhuroi dhe jetën për Kosovën. Një obligim më shumë! ....

të jetë një hero i kompletuar,me veti të rralla,që shkëlqyen në front të luftës plot zjarr,që i dhanë Kosovës Lirinë, pavarsinë dhe shkëlqimin historik në një shekull të ri.Akti sublim i Halit Cokës nuk buroj nga ambjenti ku jetoi e punoi.Nuk pati në vendin e tij njerëz që derdhnin lot,nuk pati në vendin e tij fëmijë,gra ,burra e pleq ,apo varre massive.

Ato ,Haliti, i pa larg!.....shumë larg!.....në Kosovë në gjymtyrën e trupit tonë ndarë prej më se një shekull nga trupi ynë i helmuar!Mori rrugë të gjatë e me pushkë në dorë luftoi për të mbrojtur jetë të pafajshme,për të tharë lotët që rridhnin pa fund nga sytë e pafajshëm,për të mos patur më vorreza masive.

Që Kosovarët të gëzojnë,qeshin,e të shijojnë të ardhmen me plot optimizëm,me plot endrra të

mira e të gëzushme.Shumë u thanë , por duhet një roman që të shkruaj një jetë të shkurtër me heroizëm kaq të madh.

Ky hero i Kosovës e ka emrin HALIT COKA!

Kushtuar Halit Riza Coka

Punova më zemër e shpirtë,për të skalitur në mendjen tonë,ju Halit Coka!.Dhe kur

njeriu të vlerson e të don,ka shumë vështirësi të përshkruaj atë që din dhe ndjen për një personazh të tillë me vyrtyte të tilla. E pra unë dhash jo atë që ti pate, por një mundësi për tu futur në memorjen tonë një figurë që nuk do harrohet kurrë.

LUTFI COKA:Ka mbaruar shkollën e mesme pedagogjike dhe fakultetin për Matematik e Fizik. Ka punuar si mësues dhe drejtor i shkollës së mesme për vite të tëra.